

Chodila jsem do waldorfské školy

Helena Zachariášová

V roce 1991 vznikla v Československu první waldorfská třída a já byla její součástí. Tenkrát to byl úplně nový projekt, který se vymykal dosavadní představě o vzdělání a přístupu k dětem. Škola vznikla díky nadšencům z řad učitelů a rodičů. Dnes jsem jim za to velmi vděčná, jelikož nastartovali proces vzdělání, který na člověka nahlíží jako na celek, tedy na někoho, kdo je schopný stát se kreativní, samostatně myslící bytostí, která je schopná udělat si vlastní názor na základě faktů a vlastního zkoumání.

Když byla škola založena, byla neustále v hledáčku kritiků a odpůrců nově zavedených systémů. Mnoho lidí nedokázalo pochopit, jak může existovat škola, která nedává známky, ale slovní ohodnocení. Jak mohou rodiče vyhodnotit školní prospěch jejich dítěte, když nenosí domů jedničky? Jako kdyby všechen ten čas, který člověk tráví za školní lavicí, byl jen o honu na známky. Já takové vzpomínky na dětství nemám a jsem za to šťastná. Mezi mé nejkrásnější vzpomínky patří rána, kdy jsme běhali bosky po orosené trávě na zahradě ještě než začala první hodina. Bylo to samozřejmě dobrovolné a já si to maximálně užívala. Ve třídě jsme měli hezký kolektiv a každá taková akce nás ještě více sblížovala. Rok co rok jsme jezdili na hory, neustále jsme něco vyráběli, učili jsme se vyhodnocovat antické příběhy v archetypálním pojetí, učili jsme se vnímat přírodu skrze malování, řezbářství, keramiku a mnoho dalšího. Škola také pořádala spoustu akcí pro děti a rodiče společně. Rodiče se vždy cítili být součástí školy a někteří jsou dodnes přáteli. Mezi největší výhody tohoto systému vzdělání vidím to, že dítě provází po celou dobu školy jen několik málo učitelů. Vztah mezi žáky a jimi se stává pevný a kvalitní. Já si dodnes pamatuji celé jména všech těchto učitelů i jejich tváře. Vzpomínám na ně s respektem i obdivem, protože řekněme si to na rovinu, někdy jsme jim dávali pořádné kapky. Jakožto děti, na které se nahlíží jako na osobnosti, jsme byli podporováni vyjadřovat svůj názor. Jednou jsme dokonce vyhlásili stávkou, že nechceme psát diktát. Bušili jsme do stolů a křičeli „Stávka! Stávka!“ Dneska se tomu musím smát, ale tenkrát to paní učitelka odnesla v slzách. Ale vyřešila to bravurně. Řekla nám, že neumíme stávkovat a že tohle není žádná stávka a ať přidáme. A tak jsme ještě přidali. Po nějaké chvilce to ale začala být nuda a taky hlasivky přestávaly fungovat. A víte co? My ten diktát stejně nakonec psali a stávkou už jsme nikdy znovu nevyhlásili.

Ale nebylo to vždy jen pozitivní. Ve vidině všeobecně schopného člověka jsme zaostávali v učivu oproti ostatním dětem. Ale jak říkám, byli jsme první třída v republice a některé věci byly doladěny později, stejně jako tato. Musím ale říci, že necht' k prostému biflování mám doteď a trápilo mě to po celou dobu na gymplu i vysoké. Nikdy jsem v tom neviděla smysl a stále nevidím. Bohužel v daném systému školství to pro nás byl hendikep. Jinak ale považuji toto vzdělání za skutečnou přípravu do života. A pokud se zapojí i rodiče a neberou školu jen jako budovu, dostane dítě mnoho darů ve formě budování svého osobitého Já, které postupuje v životě směrem dopředu a nikoliv dozadu. Necht' je tedy tento blog poděkováním všem těmto učitelům za jejich láskyplný přístup, ochotu porozumět a neskutečnou trpělivost, kterou s námi měli. Ať je náš život důkazem, že jejich snaha nebyla marná.